

एफिससय् च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु पौ

म्हसीका

पावलं थ्व पौ एफिससय् च्वंपिन्त “स्वर्गं व पृथ्वीइ सृष्टि यानातःगु फुक्क ख्रीष्टयागु ल्हातय् लः ल्हाना दी” धयागु परमेश्वरयागु ग्वसाःया खँयात कयाः च्वःगु खः। नापं थुकी परमेश्वरया मनूतय्त येशू ख्रीष्टलिसे छप्पं जुयाः च्वनेत नं इनाप यानातःगु दु।

थ्व सफूया न्हापांगु ब्वय् पावलं छप्पं जुयाः च्वनेगु खँ च्वयातःगु दु। परमेश्वर बाःनं थः मनूतय्त गुकथं ल्ययादिल, गुकथं इमिगु पाप क्षमा जुल, गुकथं इपिं वय्कःया काय् ख्रीष्टपाखें पापं मुक्त जुल, परमेश्वरं गुकथं इमित पवित्र आत्मा बैना कथं बियादिल धयागु खँ व ख्रीष्टं यहूदी व यहूदीमखुपिन्त ब्यागः तया तःगु दथुइया परखाः थुना ब्यूगु खँ नं थुकी न्ह्यथनातःगु दु।

सफूया निगूगु ब्वय् पावलं विश्वासीतय्त ख्रीष्टलिसे छप्पं जुयाच्वना धयागु खँ व्यवहारय् नं यानाः क्यने माः धकाः धयातःगु दु।

पावलं परमेश्वरया मनूत ख्रीष्टलिसे छप्पं जुयाः गुकथं मिले जुयाच्चवने माः धयागु खँ ध्वाथुइकेत थी थी नमुना बियातःगु दु। गथे — मण्डली म्ह खः, ख्रीष्ट छचं खः। मण्डली छें खः, ख्रीष्ट उकिया मूल्वहं खः। मण्डली भम्चा खः, ख्रीष्ट मिजं खः। थ्व पतिइ परमेश्वरं भीत गुलि दया माया यानादी धयागु खँ पावलं तसकं च्वछायाः च्वयातःगु दु। शैताननापं ल्वायेत छु याये माः धयागु खँ नं थुकी न्ह्यथना तःगु दु। ख्रीष्टयागु माया, बलिदान, क्षमा, दया माया व शुद्धताया जलय् न्ह्यागु खं खने दइ।

धलः पौ

न्ह्यखँ	१:१-२
ख्रीष्ट व मण्डली	१:३-३:२१
ख्रीष्टपाखें न्हूगु जीवन	४:१-६:२०
क्वचाय्कूगु	६:२१-२४

एफिसी

पावलपाखें ज्वजलपा

१ परमेश्वरं हे ख्रीष्ट येशूयाम्ह प्रेरित यानातःम्ह पावलपाखें एफिससय् च्वंपिं ख्रीष्ट येशूयात विश्वास याना च्वंपिं परमेश्वरया मनू-तय्त ज्वजलपा! *

२ भी परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टया दया माया व शान्ति छिमिके दयाचवने मा।

ख्रीष्टया मनूतय्त परमेश्वरं आशिष बियादी

३ ख्रीष्टयात विश्वास यानागुलिं परमेश्वरं भीत स्वर्गयागु फुक्क आशिष बियादीगुलिं भी प्रभु येशू ख्रीष्टया बाः परमेश्वरयात तःधंके माः। ४ संसार मदुनिबलय् हे परमेश्वरं भीत वय्कःया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइत व पवित्र यायेत ल्ययादीगु खः। ५ वय्कलं भीत माया यानाः येशू ख्रीष्टपाखें थः काय्पिं यानादिल। वय्कलं थः यःकथं हे थथे यानादीगु

खः। ६ वय्कलं भीत थथे तःधंगु दया माया यानादीगुलिं भीसं वय्कःयात तःधंके माः। वय्कलं थः यःम्ह काय्-पाखें भीत दया माया यानादिल। ७ ख्रीष्ट येशू हि हाय्कादीगुलिं भीगु पाप क्षमा जुल। अले भीत छुत्कारा बियादिल। परमेश्वरयागु दया माया गुलि तःधं! * ८ वय्कलं फुक्क ज्ञान व बुद्धि बियाः भीत यक्व दया माया यानादिल।

९ ख्रीष्टपाखें पूवकादीगु फुक्क गुप्ति ज्याखें वय्कलं भीत सीके बियादिल। १० पाय्छिगु ई वइबलय् स्वर्ग व पृथ्वीइ दुगु फुक्क खें ख्रीष्टया अधिनय् हयेगु परमेश्वरया ग्वसाः खः।

११ परमेश्वरं थ्व फुक्क न्हापा हे क्वःछिना तःकथं यानादीगु खः। वय्कलं भीत न्हापांनिसें हे ख्रीष्ट नाप मिलय् यानाः थः मनू यायेत ल्ययादीगु खः।

१२ भीपिं ख्रीष्टयाके भरोसा तयापिं दक्वसिबय् न्हापां हे ल्ययातःपिं खः।

उकिं परमेश्वरयात भीसं तःधंके।
 १३ अथे हे छिमिसं नं थ्व मुक्ति बीगु
 सत्य व भिंगु खँ न्यनाः ख्रीष्टयात
 विश्वास यात। अले थःमहं बाचा चिना
 तःकथं पवित्र आत्मा बैना बियाः
 परमेश्वरं छिमित थः मनू यानादिल।
 १४ परमेश्वरं बी धकाः धयादीगु भीत
 नं दइ, अले वय्कःया थः मनूतय्त
 पापं छुतय् यानादी धयागु दसि कथं
 भीत पवित्र आत्मा बियातःगु खः।
 भीसं वय्कःयात तःधंके।

पावलं परमेश्वरयात सुभाय् देछाःगु

१५ छिमिसं येशू ख्रीष्टयात क्वात्तुक
 विश्वास यानाच्वंगु व फुक्क विश्वासी-
 तय्त दया माया यानाच्वंगु खँ
 न्यनाः १६ जिं परमेश्वरयात न्ह्याबलें
 सुभाय् बियाच्वनागु दु। अले प्रार्थना
 यायेबलय् छिमित नं लुमंकाच्वनागु
 दु। १७ ज्ञान बीमह व परमेश्वरयात
 महसीका बीमह पवित्र आत्मा छिमित
 बियादीमा धकाः जिं दकलय् तःधंमह
 व येशू ख्रीष्टया बाः परमेश्वरयाके
 फवनाच्वना। १८ परमेश्वरयागु ज्याखँ
 फुक्कं थुइके फय्केत छिमिगु नुगः
 चाय्कादिसँ धकाः नं जिं प्रार्थना
 यानाच्वनागु दु। अले छु आशायागु

नितिं वय्कलं छिमित सःतादीगु खः
 व वय्कलं थः मनूतय्त छु छु आशिष
 बियादी धकाः धयादीगु खः, छिमिसं
 सी।

१६ अले वय्कःयात विश्वास याः-
 पिन्त ग्वाहालि यानादीगु वय्कःया
 शक्ति गुलि तःधं धयागु सीमा
 धकाः नं जिं प्रार्थना यानाच्वनागु
 दु। वय्कःया शक्ति तसकं तःधं।
 २० थ्व हे शक्तिं वय्कलं सी धुंकूमह
 ख्रीष्टयात म्वाकाः स्वर्गय् थःगु जवय्
 तयादिल।* २१ ख्रीष्ट फुक्क अधिकार
 दुमह, शासन यानादीमह, शक्तिं जाःमह
 व फुक्क प्रभुत स्वयाः नं तःधंमह खः।
 वय्कःयात थ्व संसारय् जक मखु,
 वइतिनिगु संसारय् नं फुक्क नां स्वयाः
 चवय् तयादिल। २२ थुकथं दक्व
 फुक्कं परमेश्वरं ख्रीष्टयागु अधिनय्
 तयादिल। अले मण्डलीयां थकालि
 नं यानादिल।* २३ मण्डली ख्रीष्टयागु
 मह खः। थ्व हे मह न्ह्याथाय् दीमह व
 न्ह्यागु खं पूर्वकादीमह वय्कःयागु
 पूर्वंगु रूप खः।*

परमेश्वरं भीगु पाप क्षमा यानादी

२ १ छिपिं थःगु अपराध व
 पापं यानाः सीपिन्त वय्कलं

म्वाकादिल। २थ्व संसारयापिं मनु-
तय्सं थें छिमिसं नं पापी ज्याखँ याना
जूगु खः। अले मभिंगु ज्याखँया नायः
शैतानं धाःथें जुयाचवंगु खः। थ्व
शैतानं परमेश्वरयात विश्वास मयाःपिन्त
थःगु ल्हातय् कयातःगु दु। ३भीपिं
नं छकः इपिं थें हे जुइ धुनागु दु,
भीसं नं थःत यःथें यानाः मोजमज्जा
यानाजुइ धुन। थुकथं मेपिं थें भीपिं नं
परमेश्वरयागु तं फये मालिपिं जुइ धुन।

४अयनं परमेश्वरं भीत तसकं तःधंगु
दया माया क्यनादीगु दु। ५भीपिं सीपिं
मनूत थें पापी जुया च्वंसां ख्रीष्टं भीगु
पाप क्षमा यानादिल। परमेश्वरयागु
तःधंगु दया मायां छिमित थथे मुक्ति
बियादीगु खः।* ६भीसं ख्रीष्टयात
विश्वास यानागुलिं वय्कलं भीत
हानं म्वाकाः वय्कः नाप स्वर्गय्
तयादिल। ७भीत परमेश्वरं दया
माया यानादी धकाः सीके बीत थथे
यानादीगु खः। थ्व दया माया ख्रीष्ट
येशूपारखें परमेश्वरं भीत न्ह्याबलेया
निंतिं क्यनादीगु दु।

८परमेश्वरयात छिमिसं विश्वास
याःगुलिं छिमित वय्कलं दया माया
यानाः मुक्ति बियादीगु खः। छिमिगु
थःगु हे कुतलं थ्व मुक्ति दुगु मखु। थ्व
ला परमेश्वरयागु वरदान खः। ९छिमिगु

धर्मकर्म थथे जूगु मखु, उकिं छिमिसं
तःधंछुइगु खँ हे मदु। १०छाय्धाःसा
भीपिं वय्कलं सृष्टि याना तःपिं खः।
वय्कलं न्हापानिसें दय्कातःगु भिंगु
ज्याखँ भीगु पारखें जुइ फयेमा धकाः
भीत ख्रीष्ट येशूपारखें सृष्टि यानादीगु
खः।

यहूदी व यहूदीमखुपिं ख्रीष्टपारखें मिलय् जुल

११न्ह्यापायागु खँ लुमंकि, म्हय्
चिं तयातःपिं यहूदीतय्सं छिमित
म्हय् चिं मतःपिं यहूदीमखुपिं धकाः
धाइगु खः। १२बिचाः या, छिपिं
ख्रीष्टपारखें तापाना च्वंपिं खः।
छिपिं इस्राएलयागु हकं पिनेलाःपिं,
परमेश्वरं चिनादीगु बाचां पिनेलाःपिं,
आशा धयागु हे त्वफिका च्वंपिं, व
परमेश्वर हे मदय्का च्वंपिं जुयाचवंगु
खः। १३उबलय् छिपिं ख्रीष्ट येशूपारखें
तापाना च्वंपिं खः। आः धाःसा
छिमित ख्रीष्टयागु हिं हे वय्कः नाप
सत्तिकादिल।

१४थः हे क्रूसय् सिनाः वय्कलं
यहूदीत व यहूदीमखुपिनिगु दथुइ
च्वंगु पःखाः थुनाः थःथवय् मिलय्
यानाः भीत शान्ति बियादिल। १५थथे
यायेत वय्कलं यहूदीतय्गु व्यवस्थाय्

चवंगु आज्ञा व नियम त्वथुलादिल।
अले यहूदीतय्त नं यहूदीमखुपिन्त
नं थःत विश्वास याकाः मिलय् यानाः
छम्ह हे यानादिल। थुकथं वय्कलं
भीत शान्ति बियादिल।*

१६ थुकथं ल्वापुरख्यापु मदय्काः
कूसय् सिनाः वय्कलं यहूदीतय्त नं
यहूदीमखुपिन्त नं छम्ह हे यानादिल।*

१७ थथे यायेत वय्कलं परमेश्वर-
लिसे तापाना च्वंपिं व सत्तिना च्वं-
पिन्त नं शान्तियागु खँ न्यंकादिल।*
१८ वय्कलं यानाः हे भीपिं यहूदीत
नं यहूदीमखुपिं नं पवित्र आत्मा दयाः
परमेश्वर बाःया न्ह्यःने वने फत।

१९ उकिं छिपिं आः यहूदीमखुपिं
जूसां इस्राएलयागु हकं पिनेलाःपिं
व परमेश्वरयागु बाचां पिनेलाःपिं
मखुत। बरु आः छिपिं नं इस्राएलयागु
हकं थ्याःपिं व परमेश्वरया जहानया
दुजः जुल। २० प्रेरिततय्सं व अगम-
वक्तातय्सं स्वना थकूगु जगय् दय्कूगु
छँ छिपिं नं खः। अले थ्व जगयागु
मूल्वहं येशू ख्रीष्ट खः। २१ वय्कलं हे
फुककसितं मिलय् यानाः थ्व छँयात
परमेश्वर च्वनादीगु पवित्रगु देगः
यानादी। २२ छिपिं नं मेपिं थें पवित्र
आत्माय् परमेश्वर च्वनादीगु छँ जुइत
नाप नापं च्वजाया वनी।

पावलं यहूदीमखुपिन्थाय् सेवा याःगु

३ १ छिपिं यहूदीमखुपिं मनूतय्त
परमेश्वरयागु भिंगु खँ न्यंका
जुयागुलिं जि ख्रीष्टया च्यः पावल
थथे भयालखानाय् कुंका च्वने माल।
२ छिमित हे न्यंकेत परमेश्वरं दया माया
यानाः जितः थ्व भिंगु खँ न्यंकेगु ज्या
बियादीगु खः धकाः ला छिमिसं सि
हे स्यू। ३ परमेश्वरं वय्कःयागु गुप्ति खँ
जितः सीके बियादिल। थ्व हे खँ जिं
न्हापा नं चिहाकय्क च्वये धुन। ४ जिं
च्वया हयागु थ्व खँ ब्वन धाःसा जिं
ख्रीष्टयागु गुप्ति खँ गुलि स्यू धकाः
छिमिसं सीके फइ।* ५ थ्व गुप्ति खँ
न्हापा न्हापायापिं मनूतय्सं मस्यू।
थौकन्हय् परमेश्वरं वय्कःया पवित्र
प्रेरिततय्त व अगमवक्तातय्त थ्व
गुप्ति खँ पवित्र आत्मापाखें सीके
बियादीगु दु।

६ जिं धयाच्वनागु गुप्ति खँ थ्व हे
खः — परमेश्वरयागु भिंगु खँ न्यना
काःगुलिं यहूदीतय्त थें यहूदी-
मखुपिन्त नं परमेश्वरं उतिकं आशिष
बियादी। थुपिं निखलः नं छम्ह हे
खः। परमेश्वरं थुमित नं ख्रीष्ट येशूयात
विश्वास याक्वसित बी धकाः धयादीगु
बियादी।

७ परमेश्वरं दया यानाः हे जितः थथे भिंगु खँ न्यकं जुइम्ह यानादिल। थःगु शक्तिं वय्कलं जितः थथे यानादिल। ८ परमेश्वरया चिधंम्ह स्वयाः नं अज्ज चिधंम्ह मनू जितः हे ख्रीष्टयागु तःजिगु भिंगु खँ यहूदीमखुपिन्त न्यकः वनेगु ज्या परमेश्वरं लःल्हानादिल। ९ दक्व फुक्कं सृष्टि यानादीम्ह परमेश्वरं न्हापांनिसं थ्व गुप्ति खँ सुयातं सीके बियामदी। आः धाःसा वय्कलं थ्व गुप्ति खँ जिगु पाखें फुक्क मनूतय्त सीके बियादीगु दु।

१० आः ला मण्डलीपाखें आकाशय् राज्य याइपिं व अधिकार दुपिन्त परमेश्वरयागु तःधंगु ज्ञान सीके बीत थथे थ्व गुप्ति खँ उलादीगु खः। ११ परमेश्वरं न्हापांनिसं हे ग्वसाः ग्वयादीगु थ्व ज्या भी प्रभु ख्रीष्ट येशूपारखें पूवकादिल।

१२ ख्रीष्टयात विश्वास यानागुलिं भीपिं मग्यासे हे परमेश्वरया न्ह्यःने वने फु। १३ अय्जूगुलिं जिं थथे दुःखकष्ट सियाचवनागु खनाः छिमिसं आशा त्वःते मते धकाः जिं इनाप याना चवना। थुकिं छिमित हे भिं जुइ।

ख्रीष्टयागु माया

१४ उकिं जिं पुलिं चुयाः परमेश्वर बाःयात प्रार्थना यानाचवना। १५ वय्कलं हे स्वर्गय् च्वंपिं व पृथ्वीइ

च्वंपिं फुक्कसित जीवन बियादीगु खः। १६ वय्कःयागु तःधंगु आशिषं व वय्कःयागु आत्मापाखें छिमित शक्ति दयेमा, अले व हे शक्तिं छिपिं दुनुगलंनिसं बल्लाना चवनेमा धकाः जिं प्रार्थना यानाचवनागु दु। १७ उकिं विश्वासं यानाः ख्रीष्ट छिमिगु नुगलय् चवनादी। छिमिगु नुगलय् मायां हा काय् फयेमा, अले छिपिं मायायागु लिधंसाय् चवने फयेमा धकाः जिं प्रार्थना यानाचवनागु दु। १८ अले छिमिसं नं परमेश्वरया मनूतय्सं थें ख्रीष्टयागु मायायागु हाकः, ब्या, जाः गुलि दु धकाः बांलाक सीके फइ। १९ दक्व ज्ञान बुद्धि स्वयाः नं तःधंगु वय्कःयागु मायायात छिमिसं थुइके फयेमा, अले वय्कःयागु फुक्क भिंगु बांलाःगु खं छिमिगु नुगः जाया चवनेमा धकाः नं जिं प्रार्थना यानाचवनागु दु।

२० भीत बियादीगु शक्तिं भीसं फवनागु स्वयाः नं अप्वः अले मनय् तयागु स्वयाः नं अप्वः बी फुम्ह परमेश्वर २१ मण्डली व ख्रीष्ट येशूपारखें सदां तःधनेमा। आमेन।

फुक्कं मिलय् जुयाः चवने माः

१ प्रभुयागु ज्या यानाः कुंका- च्वने माःम्ह जिं छिमित प्रभुयात यःकथं ज्याखँ याना च्वं धकाः दुनुगलंनिसं बिन्ति यानाचवना।

२-न्ह्याबलें क्वमिलु, स्वजा व सह याइपिं जुयाः थःथवय् माया यानाः*

३पवित्र आत्मायागु ग्वाहालिं छिपिं फुक्कं छम्ह थें जुया च्वनेगु कुतः या। अले छिमित शान्ति दइ। ४गथे परमेश्वरं छिमित छगू हे आशाया नितिं सःतादीगु खः, अथे हे छिमिगु म्ह नं छगू हे, आत्मा नं छगू हे खः। ५अथे हे प्रभु नं छम्ह हे जक, विश्वास नं छगू हे जक, अले बप्तिस्मा नं छगू हे जक दु। ६अले हानं सकसियां परमेश्वर बाः नं छम्ह हे जक दु। वय्कः फुक्कसियां प्रभु, फुक्क ज्या यानादीम्ह व सकसिकें दीम्ह खः।

७भी फुक्कसितं ख्रीष्टं स्वयाः स्वयाः वरदान बियादीगु दु। ८थथे च्वयातःगु दु —

“प्रभु स्वर्गय् थहां भायादीबलय् ज्वनातःपिन्त नं थःलिसें यंकादिल।
अले मनूतय्त वरदान बियादिल।”*

९प्रभु थहां भाल धाःगु छु खः? थुकिं ख्रीष्ट पृथ्वीइ क्वय् थ्यंक भाःगु दु धकाः सी दत। १०क्वहां भाःम्ह वय्कः हे खः। अले फुक्कभनं न्यना-

दीत वय्कः स्वर्ग स्वयाः च्वय् थ्यंक नं थहां भाल।

११वय्कलं हे गुम्हय्सितं प्रेरित, गुम्हय्सितं अगमवक्ता, गुम्हय्सितं भिंगु खँ न्यंक जुइम्ह, गुम्हय्सितं मण्डलीइ हेरचाह याइम्ह, गुम्हय्सितं वचन स्यनेकने याइम्ह यानादिल।

१२परमेश्वरया मनूतय्त ख्रीष्टयागु ज्या याये फयेमा धकाः व वय्कःयागु म्ह मण्डलीयात ब्वलंकेत वय्कलं थुकथं ल्ययादिल। १३थुकथं थ्व वरदानयागु ज्यां भीत विश्वासय् छप्पें जुइत व परमेश्वरया काय्यात म्हसीकाः न्ह्य-ज्यायेत ग्वाहालि बियाच्वनी। अले छन्हु भीपिं ख्रीष्ट थें जुइ फइ।

१४अले भीपिं मखुगु खँ स्यना जुइपिं मनूतय्तु फय्गं खँय् जुइपिं मस्त जुइ मखु। इमिगु खं मनूतय्त मखुगु लँय् यंकी। १५दया माया यानाः सत्य खँ लहानाः भीपिं न्ह्यागु ज्याखँय् नं भीम्ह थकालि ख्रीष्ट थें जुयाः न्ह्यज्याये माः। १६वय्कलं हे यानाः फुक्क म्हब्व मिलय् जुयाच्वंगु दु, अले म्ह छम्हं माःकथं स्वानाच्वंगु दु। छता छता म्हब्वं थः थःगु ज्या याना च्वंसा म्ह छम्हं स्वय् जिया वइ, अले थःथवय् माया यानाः न्ह्यज्याये फइ। *

विश्वासीतयूत न्हूगु जीवन दइ

१७ जिं प्रभुयागु नामय् धयाच्चवनागु दु — छिपिं आः हानं परमेश्वरयात म्हमस्यूपिं थें याना जुइ मते। इमिगु बिचाः हे बांमलाः। १८ इमिगु नुगः अज्जं मचाःनि। परमेश्वरं बियादीगु न्हूगु जीवनं इपिं अज्जं तापाः नि, छायाःसा इमिगु नुगः तसकं छाः, अले इमिसं छुं हे मस्यू। १९ इमिके लज्या धयागु तकं मदये धुंकल। अले मभिंगु लँय् जुयाः इपिं लाःलाःथे याना जुयाच्चंगु दु।

२० स्त्रीष्टं ला छिमित थथे या धकाः स्यनादीगु मदु। २१ प्रभुयागु सः छिमिसं ताःगु हे दु। स्त्रीष्टपाखें हे धात्थेंगु खँ छिमिसं सय्का काःगु दु। २२ थःत हे स्यंकीगु न्हापायागु चालचलनयात छिमिसं त्वःता छ्व।* २३ थुकिया पलेसा पवित्र आत्मां छिमिगु बिचाः व पहःयात न्हूगु यायेमा २४ परमेश्वर-यात यःकथं जुयाः वय्कःया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुयाः अले पवित्र जुयाः छिपिं परमेश्वरं दय्कादीपिं न्हूपिं मनूत जुया च्वँ।*

२५ अय्जूगुलिं मखुगु खँ ल्हायेगु त्वःताः थःथवय् खःगु खँ जक

ल्हाना जु, छायाःसा भीपिं फुक्कं स्त्रीष्टयागु म्हया छता छता म्हब्ब खः।* २६ छिमिसं तं पिहां वइबलय् तमय् छुं कथंया पापय् लाके मते। निभाः बी न्ह्यः हे छिमिगु तं क्वलाये माः! २७ शैतानयात थःपिन्त स्यंके बीत लँ बी मते।

२८ खुँज्या याइम्हय्सिनं खुइगु त्वःति। अले थःगु हे ल्हातं ज्या यानाः मगाःमचाःपिन्त नं ग्वाहालि याये फय्के माः। २९ छिमिगु म्हुतुं बांमलाःगु खँ पिहां मवयेमा। माःगु, भिंगु व ज्यूगु जक खँ ल्हाना जु। अले न्यनिपिन्त नं न्ह्याइपुसे चवनी।

३० थुलि जक मखु, पवित्र आत्मा-यात दुःख बी मते, छायाःसा पवित्र आत्मा उद्धार बी खुन्हुयात धकाः भीत बियातःगु चिं खः।

३१ बांमलाःगु खँ मतिइ तये मते, तं व ल्वापुरख्यापु त्वःता छ्व। ईख यायेगु व मेपिन्त क्वहंका जुइगु त्वःता छ्व। मेपिन्त स्यंका जुइगु नं त्वःता छ्व। ३२ गथे स्त्रीष्टयात विश्वास याःगुलिं परमेश्वरं छिमित क्षमा यानादिल, अथे हे छिमिसं नं थःथवय् क्षमा बीगु यानाः दया माया याना च्वँ।*

परमेश्वर थें जु

५ १ छिपिं परमेश्वरया यःपिं मस्त जूगुलिं वय्कः थें जुइत स्व। २ ख्रीष्ट येशू भीत माया यानादी थें छिमिसं नं थःथवय् माया यानाः चवनेगु याये माः। ख्रीष्ट भीत माया यानाः नस्वाःगु देछा व बलि कथं थःत परमेश्वरयाथाय् छायादिल।*

३ व्यभिचार यायेगु, मभिंगु मतिइ तथा जुइगु व कर्पिनिगुली मिखा वंकाः जुइगु यानाः जुइ मज्यू। ४ बांमलाःगु खँ, म्वाः मदुगु खँ व घच्चाइपुगु खँ लहाना जुइ मते। बरु परमेश्वरयात सुभाय् बीगु याना चवँ। ५ छिमिसं सि हे स्यू, व्यभिचार याना जुइपिं, मभिंपिं व कर्पिनिगुली मिखा वंकाः जुइपिं मनूत परमेश्वर व ख्रीष्टयागु राज्यय् चवने खनी मखु। कर्पिनिगुली मिखा वंकाः जुइगु ला मूर्ति पुजा यायेगु ति हे ग्यं।

६ छिमिसं सुयागुं बकंफुस्लु खँ न्यने मते। थुकिं छिमित स्यंकी। परमेश्वरयात विश्वास मयाइपिन्सं वय्कःयागु तं फयेमाली। ७ उकिं थज्याःपिं मनूत नाप बुलय् जुयाः जुइ मते। ८ न्हापा ला छिपिं नं खिउँथाय् जुयाचवंपिं खः। आः छिपिं प्रभुया जलय् वये धुंकल। उकिं

छिमिगु ज्याखँ नं थुकथं हे जुइ माः। ९ थथे प्रभुया जलय् चवंपिन्सं भिंगु, परमेश्वरयात यःगु व खः खःगु जक याना जुइ।

१० छिमिसं प्रभुयात यःथें जक याना जुइगु कुतः या। ११ खिउँथाय् जुया चवंपिनिगु ज्याखँ तापाक हे चवँ, बरु इमिसं यानाचवंगु ज्या मभिं धकाः क्यना ब्यु। १२ थुमिसं दुनें दुनें याना जूगु ज्याखँ ला धायेत तकं मछा। १३ छुं नं खँयात जलय् हइबलय् वयागु धात्थेंगु ख्वाःपाः बांलाक खने दइ। १४ छायाधाःसा जलय् वल कि जलं खइ। उकिं थथे नं चवयातःगु दु —

“अय् न्ह्यःगुलु दँ,
सीपिं म्वाना वा।
अले ख्रीष्ट येशू
छिमित जः बियादी।”

१५ उकिं गथे यानाः जुइ माःगु खः बांलाक होश या। मूर्खत थें मखु, बुद्धि दुपिं थें जु। १६ इलं लाःबलय् हे छिमिसं भिंगु ज्याखँ याना जु, छायाधाःसा ई तसकं मभिं।* १७ उकिं मूर्ख जुइ मते, बरु प्रभुयात यःकथं ज्याखँ याना जु। १८ अय्लाः थवँ काय्का जुइ मते, छायाधाःसा थुकिं

मनूतयत् बांमलाःगु ज्या याकी, बरु पवित्र आत्मां जाया च्वँ। १६थः थःपिं मुनाः भजन, म्ये हाल्लाः दुनुगलंनिसें परमेश्वरयात तःधंका च्वँ। २०न्ह्याबलें न्ह्यागु ज्याखँय् नं छिमिसं भी प्रभु येशू ख्रीष्टया नामय् परमेश्वर बाःयात सुभाय् ब्यु।*

निम्हतिपू

कलस्सी ३:१८, १९; १ पत्रुस ३:१-७

२१ख्रीष्टयात मानय् याना च्वंपिं जुयाः छिमिसं छम्हं मेम्हय्सिगु खँ न्यनेगु या।

२२मिसातय्सं प्रभुयागु खँ न्यं थें थः भाःतयागु खँ न्यने माः।* २३गथे मण्डली ख्रीष्टया म्ह खः, अले मण्डलीया छचं मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः अथे हे मिसातय् हामा वया भाःत खः। २४अय्जुगुलिं गथे मण्डली ख्रीष्ट येशू धाःथें च्वनी, अथे हे मिसात नं थः भाःतं धाःथें च्वने माः।

२५ख्रीष्ट येशू मण्डलीयात थःगु प्राण बिया तकं माया यानादिल। अथे हे मिजंतय्सं नं थः कलाःयात माया याये माः।* २६ख्रीष्ट येशू मण्डलीयात शुद्ध यायेत थःगु वचनं व लखं सिलाः शुद्ध यानादिल। २७थःगु हे नितिं धकाः

वय्कलं थज्याःगु पवित्रगु, छुं हे दोष मदुगु, खुन मदुगु, स्यमकुंगु व बांलाःगु मण्डली दय्कादिल। २८अथे हे थःगु म्हयात माया याना तः थें मिजंतय्सं थः कलाःयात माया याये माः। थः कलाःयात माया याःम्ह मनुखं थःत हे माया याइ। २९सुनानं थःगु म्हयात हेला याइ मखु, बरु ख्रीष्ट येशू मण्डलीयात यानादी थें बांलाक म्हाला-साला याना तइ। ३०छाय्धाःसा भीपिं वय्कःयागु म्हया ब्वत खः।

३१थथे च्वयातःगु दु — “अय्जुगुलिं मनूत थः मांबौयात त्वःताः कलाः नाप च्वंवनी। अले इपिं निम्हं छम्ह हे जुइ।”* ३२श्व छगू तःधंगु गुप्ति खँ खः। अय् नं जिं छिमित ख्रीष्ट व मण्डलीया बारे खँ ल्हाना च्वनागु दु। ३३न्ह्यागु जूसां मिजंतय्सं थः कलाःयात थःत थें माया याये माः। अथे हे मिसातय्सं नं थः भाःतयात हनाबना तये माः।

काय्म्ह्याय्पिं व मांबौ

६ १काय्म्ह्याय्पिन्सं थः मांबौन धाःगु खँ न्यने माः। परमेश्वरयात थथे याइगु यः।* २“काय्म्ह्याय्पिन्सं थः मांबौयात हनाबना तये माः” —

परमेश्वरं बचं नापं तुं बियादीगु थ्व
न्हापांगु आज्ञा खः।* ३“अथे याना
च्वंसा जक छिमिगु भिं जुइ, अले
छिपिं यक्व दँ म्वाना च्वने दइ।”

४बौपिन्सं थः मस्तय्त तं चाय्केगु
याये मते, बरु इमित प्रभुयागु खँ
स्यनेकने यानाः वय्कःया अनुशासनय्
ब्वलंकी।*

दास व मालिक

५दासतय्सं थः मालिकयागु आज्ञा-
यात मनय् ग्याःभय तथाः ख्रीष्टयागु
आज्ञा थें ताय्काः मानय् यायेगु या।*

६मालिकतय्त लय्ताय्केत इमिगु
न्हाःने जक ज्या याना क्यनेगु याये
मते, बरु परमेश्वरया इच्छा कथं
ख्रीष्टया हे दास थें जुयाः दुनुगलंनिसें
ज्या यायेगु या। ७मनूतय्गु मखु,
बरु प्रभुयागु ज्या यानाच्वना धकाः
मतिइ तथाः लय्लय्तातां ज्या या।
८दास जूसां मजूसां भिंगु ज्या याःपिं
न्ह्याम्हय्सित नं परमेश्वरं सिरपाः
बियादी धकाः ला छिमिसं सि हे स्यु।

९अथे हे मालिकतय्सं नं दासयात
ख्याच्वः बीगु याये मते, छाय्धाःसा
दासत व इमि मालिकत फुक्कसियां
मालिक स्वर्गय् दी धयागु खँ सीका

ति। वय्कलं ख्वाः स्वयाः न्याय
यानादी मखु।*

परमेश्वरया ल्वाभः

१०पौ क्वचाय्के न्ह्यः जिं छिमित
धाये — प्रभुयात विश्वास यानाः छिपिं
वय्कःयागु शक्तिं बल्लाना च्वँ।
११परमेश्वरं बियादीगु फुक्क ल्वाभः
ज्वँ। अले छिमित शैतानं छुं यानाः नं
स्यंके फइ मखु। १२भीगु ल्वापु मनूत
लिसे मखु। बरु आकाशय् च्वंगु दुष्ट
आत्माया शक्ति, थ्व खिउँगु संसारया
शक्ति अले थ्व संसारया शासकत व
अधिकार दुपिनिगु फौज लिसे खः।

१३अय्जूगुलिं परमेश्वरं बियादीगु
फुक्क ल्वाभः ज्वँ। अले मभिंगु इलय्
शैतानं हय्क्काः वःसां छिपिं व नाप
ल्वाये फइ। अले लिपा तकं छिपिं
त्याना हे च्वनी। १४उकिं न्ह्यचिला
च्वँ। सत्ययागु जनी क्वातुक्क चिना
च्वँ, धार्मिकताया छाती पाता घानाः
तयार जु।* १५शान्ति बीगु भिंगु खँ
न्यंकः वनेत लाकां न्ह्यानाः तयार
जु।* १६विश्वास हे छिमित बचय्
याना तइगु ढाल खः। थुकिं छिमिसं
शैतानयागु न्ह्याथेंज्याःगु मियागु बाण
नं स्याये फइ। १७मुक्ति हे छिमिगु

तपुलि खः। अले आत्मां बियादीगु परमेश्वरयागु वचन तरवार खः।*

१८ न्ह्याबलें छिमिसं पवित्र आत्मा-यागु शक्ति कयाः प्रार्थना या, अले परमेश्वरयागु ग्वाहालि फ्वँ। होशियार जु, अले न्ह्याथासय् च्वंपिं विश्वासी-तय्गु नितिं मदिकक प्रार्थना या।

१९ जिगु नितिं नं छिमिसं प्रार्थना याना ब्यु। जिं नवाइबलय् परमेश्वरं जितः वचन व नवायेत साहस बिया दीमा, अले जिं वय्कःयागु भिंगु खँ नं मेपिन्त बांलाक ध्वाथुइका बी फयेमा धकाः प्रार्थना या। २० थ्व हे भिंगु खँ न्यंकेत जितः परमेश्वरं छ्वया हयादीगु खः। कुंका च्वनेमाःसां जिं गुकथं नवाये

माःगु खः उकथं हे मग्यासे नवाये फयेमा धकाः नं छिमिसं प्रार्थना या।

२१ प्रभुयागु ज्या याना च्वंम्ह विश्वास याये बहःम्ह भी यःम्ह किजा तुखिकसं छिमित जिगु खँ फुक्कं कनी।* २२ जिमिसं छु याना च्वना धयागु खँ न्यनाः छिमित नं साहस दयेमा धकाः जिं वयात छ्वया हयागु खः।*

२३ दाजुकिजापिं, फुक्कसितं परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टपाखें शान्ति, दया माया व विश्वास दयाच्वने मा। २४ भी प्रभु येशू ख्रीष्टयात दुनुगलंनिसें माया याइपिं फुक्कसितं परमेश्वरयागु दया माया दयाच्वने मा।

